

Aan de Gemeenteraad

Raadsvergadering d.d.	13 MAART 2025
Commissie	Samenleving
Portefeuillehouder	Wethouder A. Gamri
Zaaknummer	1290737
Productiedatum	23 december 2024

Onderwerp

Op grond van de Jeugdwet is de raad verplicht om een verordening vast te stellen. Voor de zeven gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond is één regionale verordening opgesteld. Deze verordening sluit aan bij de Regiovisie jeugdhulp Zuid-Kennemerland en IJmond en de inkoopstrategie. De verordening draagt bij aan een uniforme toegang tot de jeugdhulp en een eenduidige manier van werken in beide regio's. Met de nieuwe geactualiseerde verordening wordt de jeugdhulp doelmatig en rechtmatig toegekend en de rechtsbescherming van ouders en jeugdigen gewaarborgd.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van gemeente Bloemendaal;

besluit:

1. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 inclusief de toelichting vast te stellen;
2. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 in werking te laten treden op de eerste dag na bekendmaking;
3. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2020 in te trekken op de eerste dag na bekendmaking van de Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025.

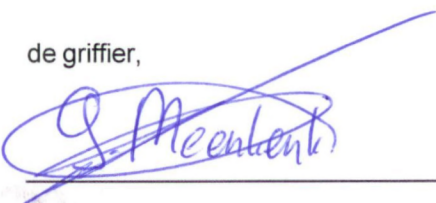
De raad voornoemd, d.d. 13 maart 2025

PvdA dient een amendement in
(Kenmerk B, 2025000546) met als dictum:

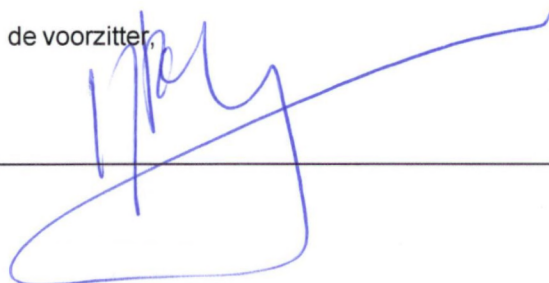
1. Artikel 3.4, vierde lid, onderdelen d en f van de Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 komen te luiden:
 - d. Werktijden waar mogelijk aan te passen;
 - f. Het sociaal netwerk waar mogelijk in te zetten en te werken aan het vergroten van het sociale netwerk; en
2. De toelichting op de verordening overeenkomstig dit amendement wordt aangepast.

Amendement B wordt met 16 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.
Met inachtneming van amendement B wordt het raadsvoorstel unaniem aangenomen.

de griffier,



de voorzitter,



2025000174



Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 inclusief de toelichting vast te stellen;
2. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 in werking te laten treden op de eerste dag na bekendmaking;
3. De Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2020 in te trekken op de eerste dag na bekendmaking van de Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Op grond van de Jeugdwet is de raad verplicht om een verordening jeugdhulp (hierna: verordening) vast te stellen. De verordening regelt de rechten en plichten die jeugdigen en ouders hebben op grond van de Jeugdwet. Met andere woorden: in de verordening staat wat ouders en jeugdigen van de gemeente mogen verwachten en wat de gemeente van hen verwacht.

In gezamenlijkheid zijn de gemeenten in de jeugdhulpregio's Zuid-Kennemerland (Haarlem, Zandvoort, Heemstede en Bloemendaal) en IJmond (Beverwijk, Heemskerk en Velsen) in 2021 gestart met de inkoopprocedure voor de verwerving van specialistische jeugdhulp. De zeven regiogemeenten werken intensief samen. De jeugdhulp is gezamenlijk vormgegeven en ingekocht, er is een Regiovisie jeugdhulp Zuid-Kennemerland en IJmond (hierna: regiovisie) ontwikkeld en beide regio's willen het beleid vergaand harmoniseren. In het verlengde daarvan zijn de lokale verordeningen jeugdhulp omgevormd tot één regionaal gelijke en herijkte verordening jeugdhulp.

Beoogd effect

Door het vaststellen van de verordening geeft de raad invulling aan de wettelijk taak zoals opgenomen in de Jeugdwet. Hierdoor wordt de jeugdhulp doel- en rechtmatig toegekend en is de rechtsbescherming van ouders en jeugdigen gewaarborgd.

Politieke keuzeruimte

Conform de Jeugdwet is de raad verplicht om een verordening vast te stellen. De inhoud van de gemeentelijke verordening is vooral vastgelegd in artikel 2.9 van de Jeugdwet. Daarnaast is de gemeente ook verplicht regels te stellen behorende bij de verordening over de beleidsparticipatie (Jeugdwet, artikel 2.10) en ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp (Jeugdwet, artikel 2.11), en kan zij dit doen als het gaat om de voorwaarden rond het verstrekken van een persoonsgebonden budget voor informele zorg (Jeugdwet, artikel 8.1.1, derde lid).

Gedachtegang

Met het vaststellen van de nieuwe verordening jeugdhulp kan regionaal eenduidig uitvoering gegeven worden aan de Jeugdwet

1. Harmonisatie van beleid

In lijn met de regionale samenwerking op de inkoop van specialistische jeugdhulp in Zuid-Kennemerland en IJmond (hierna: ZKIJ), moeten de huidige verordeningen jeugdhulp van de regiogemeenten worden aangepast. De nieuwe verordening moet aansluiten op de gemaakte beleidskeuzes. De doelen van vastgestelde regiovisie en de gunningsleidraden voor de inkoop van specialistische jeugdhulp vormen

de basis voor de verordening jeugdhulp. In de regiovisie en de gunningsleidraden is afgesproken dat de jeugdhulpregio's streven naar harmonisatie van beleid.

Deze regiovisie sluit bovendien aan op de Jeugdwet en de daarin onderliggende uitgangspunten van zelfredzaamheid, het kritisch kijken wanneer jeugdhulp nodig is en ruimte voor professionals om hun expertise in te zetten. De vastgestelde beleidsdoelen zijn:

- Ouders en Jeugdigen kunnen, met steun van hun omgeving, omgaan met de gewone hobbels in het opvoeden en opgroeien.
- Kinderen en jongeren krijgen tijdig de best passende hulp; zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.
- Kinderen en jongeren groeien zo thuis mogelijk op.
- Kinderen en jongeren groeien veilig op.
- Jeugdhulp en onderwijs zetten zich in samenhang in voor de ontwikkeling van Jeugdigen.

2. Geactualiseerde verordening

Om te komen tot een geactualiseerde en regionale verordening is de Verordening Jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2020 aangepast. Hiervoor zijn twee consultatieronden doorlopen. In de eerste ronde is bij de Commissie Samenleving en de Adviesraad Wmo en Jeugd om een richtgevend advies gevraagd op de conceptverordening. Deze input is in de voorliggende verordening verwerkt voor zover dat leidde tot verbetering van de verordening. De andere gemeenten in ZKIJ doorliepen eenzelfde proces. Er is bij deze consultatierondes een word-waslijst meegestuurd, waarin de concepttekst afgezet werd tegen de tekst uit de oude verordening. Bij voorliggende voorstel wordt daarom een word-waslijst meegestuurd die enkel de concepttekst van februari 2024 afzet tegen de tekst uit de definitieve verordening. Zie hiervoor bijlage 4.

De regionale vragen en antwoordenlijst (bijlage 3) geeft inzicht in welke vragen zijn gesteld, wat daarop de antwoorden zijn en of dit heeft geleid tot tekstuele aanpassingen in de verordening. De zienswijze en de vragen van de Commissie Samenleving zijn in dit document voorzien van een blauwe markerings.

Een tweede ronde bleek nodig toen eind mei 2024 de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) drie uitspraken deed om voldoende rechtszekerheid te geven aan jeugdigen en hun ouders. Concreet betekende dit dat gemeenten over twee uitspraken in hun verordening een nadere omschrijving moesten geven. Het betreft de begrippen eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen en de kwaliteitseisen van de toegang. Zouden de gemeenten dit niet doen, dan is dat in strijd met de Jeugdwet. Over de uitspraken zijn de gemeenteraden geïnformeerd met een raadsbrief (oktober 2024). Voor de advies- en participatieraden is hierover een informatiesessie georganiseerd.

3. Landelijke ontwikkelingen

Er is waar mogelijk al toegewerkt naar actielijnen van de Hervormingsagenda Jeugd (hierna: HAJ) en de wijziging van de Jeugdwet (wetsvoorstel 'verbetering beschikbaarheid jeugdzorg'). Een van de actielijnen van de HAJ is het afbakenen van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht van gemeenten. Uitgangspunten zijn onder andere dat niet elke vraag met zorg beantwoord hoeft te worden, dat jeugdhulp beschikbaar moet zijn voor de meest kwetsbare gezinnen en het aantoonbaar effectief is. In het wetsvoorstel 'verbetering beschikbaarheid jeugdzorg' – die nog in behandeling is – worden de begrippen eigen kracht en gebruikelijke hulp nader gedefinieerd, zodat ze bijdragen aan het beperken van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht. In de nieuwe verordening sluit het college hierbij aan in artikel 2.3 en in artikel 3.4.

Los van de inhoudelijke voordelen die de regionale verordening heeft, speelt het college zo ook al in op de HAJ en de wettelijk verplichte regionale samenwerking die wordt voorgesteld in het wetsvoorstel 'verbetering beschikbaarheid jeugdzorg'. Gemeenten worden daarmee verplicht om vergaand met

elkaar samen te werken in de inkoop en uitvoering van de gespecialiseerde jeugdhulp. De regio's ZKIJ zijn een proces gestart voor de vorming van één robuuste jeugdhulpregio en het treffen van een gemeenschappelijke regeling.

De herziende Jeugdwet en de uitwerkingen van de HAJ kunnen te zijner tijd leiden tot aanpassingen van de verordening jeugdhulp zoals die nu voorligt.

Risico's en kanttekeningen

Regionale afwijkingen en landelijke ontwikkelingen kunnen voor wijzigingen in de toekomst zorgen

De verordening is in lijn met de actuele wet- en regelgeving opgesteld. Echter, hier wordt op één onderdeel van afgeweken, te weten het resultaatgericht beschikken. Op grond van de jurisprudentie moeten de aard en omvang van de hulp worden vastgesteld door de gemeente (ofwel, het daarvoor gemandateerde Centrum voor Jeugd en Gezin (hierna: CJG)). Het nieuwe inkoopstelsel is zo ingericht dat het CJG namens het college het resultaat bepaalt dat met de inzet (aard en omvang) van specialistische hulp behaald dient te worden. De gecontracteerde aanbieders voor jeugdhulp zijn verantwoordelijk voor de inzet van jeugdhulp om het gewenste resultaat te halen en bepalen daarmee de aard en omvang. Zou het CJG de aard en omvang van de hulp bepalen, dan is dit in strijd met de inkoopafspraken en de taakgerichte bekostiging¹. In de nieuwe regionaal afgestemde verordening wordt dus, in lijn met de regionale werkwijze, van actuele wet- en regelgeving afgeweken. Er zijn meerdere gemeenten in Nederland die dit doen.

Het college erkent de rolscheiding, maar heeft tijd nodig voor een adequate uitwerking van de uitspraak. Tot die tijd wordt bij een verwijzing door het CJG in het hulpverleningsplan vermeld wat ouders en jeugdigen kunnen doen als ze het niet eens zijn met de resultaten zoals opgenomen in het plan.

Op verzoek van ouders of bij een bezwaar kan alsnog de aard en omvang van de toegekende hulp door het CJG worden bepaald en in het besluit worden opgenomen. Het college acht deze 'tussenoplossing' acceptabel.

Verder zijn er landelijk veel ontwikkelingen gaande op het gebied van jeugdzorg, waaronder de herziening van de Jeugdwet in het kader van de HAJ. Gelet op de urgentie om tot een geldende en bij de regionale inkoop passende verordening te komen, kunnen we deze ontwikkelingen niet afwachten. Het is mogelijk dat de verordening op basis van deze ontwikkelingen in de toekomst aangepast moet worden.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) zou daarnaast een conceptversie van een nieuwe modelverordening jeugdhulp aan de gemeenten voorleggen in najaar van 2024. Op 3 december 2024 kwam de VNG echter direct met een definitieve versie. Het college heeft kennisgenomen van de modelverordening jeugdhulp en ziet op dit moment geen zwaarwegende redenen om de verordening jeugdhulp zoals die nu voorligt niet aan te houden. De verordening voldoet aan de verplichte uitwerking van de CRvB uitspraken van mei 2024. Aanpassingen op andere onderdelen voor zover dit wenselijk is, leidt opnieuw tot vertraging.

De nieuwe modelverordening jeugdhulp van de VNG maakt evenals de gewijzigde Jeugdwet en de HAJ onderdeel uit van een volgende actualisatieronde.

¹ In tegenstelling tot inspanningsgerichte bekostiging, waarbij registratie en afrekening plaatsvindt op individueel cliëntniveau en met vaste eenheden.

Overwegingen van het college

Er zijn geen alternatieven. Iedere gemeente is verplicht tot het hebben van een verordening jeugdhulp. Met een regionale samenwerking in de inkoop van specialistische jeugdhulp, is een uniforme toegang tot de jeugdhulp en een eenduidige manier van werken in beide regio's voor alle bij de jeugdhulp betrokken partijen voordeliger.

Financiële middelen

De nieuwe verordening heeft op zichzelf geen financiële consequenties voor de begroting. Wel kent de verordening financiële aspecten:

- De tarieven voor het formele persoonsgebonden budget zijn in de verordening opgenomen. Deze zijn afgeleid van de tarieven voor het door de gemeente ingekochte aanbod in natura. Voor Bloemendaal geldt dat de nieuwe tarieven grotendeels lager zijn dan de tarieven die tot nu gehandhaafd werden. Dit komt doordat de oude tarieven de afgelopen jaren jaarlijks zijn geïndexeerd.
- Het tarief voor een informeel persoonsgebonden budget is opgenomen.
- De toekenningsgronden voor jeugdhulp zijn in de verordening opgenomen. Omdat er sprake is van een lumpsumfinanciering voor de consortia² heeft de verordening geen invloed op het totale budget dat wordt uitgegeven aan het ingekochte aanbod in natura.

Participatie

De advies- en participatieraden van de zeven gemeenten, het CJG, de consortia en de Gecertificeerde Instellingen³ (hierna: GI's) zijn betrokken geweest bij het opstellen van de verordening en zijn gevraagd advies te geven op het eerste concept van voorjaar 2024. Vervolgens is een tweede consultatieronde met de advies- en participatieraden in het najaar 2024 doorlopen.

Ook de Bloemendaalse Adviesraad Wmo en Jeugd heeft advies uitgebracht. Bijlage 7 bevat de beantwoording daarvan.

Samenwerking (Heemstede)

De verordening is integraal onderdeel van de implementatie van het inkooptraject. Ook gemeente Heemstede is onderdeel van deze regionale samenwerking.

Vervolgproces/evaluatie

Na vaststelling van de Verordening Jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 door de raad vindt de officiële bekendmaking plaats in het digitale gemeenteblad op www.officiëlebekendmakingen.nl. Ook wordt de vastgestelde verordening gepubliceerd op www.overheid.nl.

Communicatie en training

De verordening wordt gecommuniceerd met verschillende partijen zoals de wettelijke verwijzers en de jeugdhulpaanbieders. De zeven gemeenten gebruiken hiervoor hun lokale kanalen en trekken daar waar nodig regionaal op.

Voor de implementatie van de verordening en de praktische toepassing ervan wordt voor direct betrokkenen (in ieder geval het CJG) een training georganiseerd. Dit vindt eveneens plaats in regionaal verband. De kosten komen ten laste van het jeugdhulpbudget.

² Samenwerkingsverbanden van gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

³ Uitvoerders van jeugdbescherming- en jeugdreclasseringsmaatregelen.

Nadere regels en beleidsregels

Het college van B&W heeft de Nadere regels jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025 (hierna: nadere regels) vastgesteld onder voorbehoud van vaststelling van de verordening door de raad. De nadere regels zijn een uitwerking van de verordening en bevatten algemeen verbindende voorschriften. Ze zijn bedoeld om specifieke details en uitvoeringsaspecten van een verordening vast te leggen. Het vaststellen van nadere regels is een bevoegdheid van het college.

Inmiddels is ook een proces gestart om nieuwe beleidsregels te ontwikkelen die hierbij aansluiten. Hiervoor wordt een participatietraject opgestart met de samenwerkende partijen en de advies- en participatieraden.

Klachtenregeling

M.b.t. de klachtenregeling gaan de jeugdhulpregio's ZKIJ de versnipperde (wettelijk verplichte) klachtenregelingen nader bekijken. Bij de uitwerking hiervan wordt het advies uit het onderzoeksrapport 'Participatie vanaf de zijlijn' van de Nationale ombudsman en Kinderombudsvrouw meegenomen.

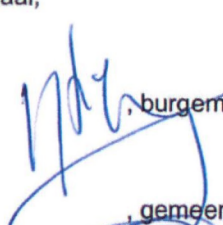
Bijlagen

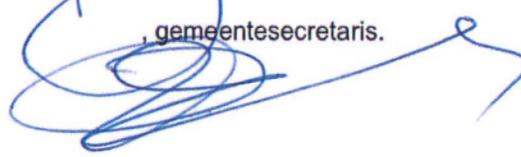
1. Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025;
2. Nadere regels jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025;
3. Regionale vragen- en antwoordenlijst;
4. Wordt-waslijst (2) Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2025;
5. Advies Adviesraad Wmo en Jeugd Bloemendaal (november 2024);
6. Collegebrief adviesraad verordening jeugdhulp.

Achterliggende documenten

1. Verordening jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2020;
2. Uitvoeringsbesluit Persoonsgebonden Budget (PGB) Jeugdhulp gemeente Bloemendaal 2019;
3. Jeugdwet (2015);
4. Regiovisie jeugdhulp Zuid-Kennemerland en IJmond.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

 burgemeester.

 gemeentesecretaris.